

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citirea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 19 mai 2022, în privința inculpatului

Mocănaș Vasilii XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> 03.08.2021 - 03.03.2022,
<i>instanța de apel:</i>	05.05.2022 - 19.05.2022,
<i>instanța de recurs:</i>	15.08.2022 - 09.11.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Cahul din **03 martie 2022**, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Mocănaș Vasilii a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal la 4 luni închisoare.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Cahul din 17.06.2021, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 4 luni și 20 zile închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Mocănaș Vasilii, săvârșind anterior alte acte de violență domestică în privința concubinei sale Drangoi Olesea, a săvârșit din nou violență domestică în privința acesteia, și anume, la 09 mai 2021, aproximativ în jurul orei 01.30, aflându-se la domiciliu în XXXXXX, XXXXXX, unde locuiește împreună cu concubina sa Drangoi Olesea cu care, în corespundere cu prevederile art. 133¹ Cod penal, este membru de familie, acționând cu intenție, în urma unui conflict apărut între el și concubina sa, fiind vizibil în stare de ebrietate alcoolică, profitând de poziția sa dominantă în familie, dorind să-și impună superioritatea față de concubina sa Drangoi Olesea, precum și dorind de a dirija permanent acțiunile ultimei, având un comportament agresiv, manifestat fizic și verbal, a manifestat violență psihică asupra lui Drangoi Olesea, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, prin înjurări și insultări în privința acesteia, precum și a lovit-o pe ultima cu pumnul în regiunea feței, provocând în așa mod stări de tensiune pentru a o înfricoșa pe victima Drangoi Olesea, cu scopul de a o impune pe ultima să-și schimbe comportamentul, și a submina împotrivirea acesteia, acționând în asemenea mod în scopul impunerii voinței și controlului personal asupra victimei Drangoi Olesea, în rezultat ultimei fiindu-i cauzate suferințe psihice și fizice.

În continuarea acțiunilor sale ilegale, Mocănaș Vasilii, săvârșind anterior alte acte de violență domestică în privința concubinei sale Drangoi Olesea, a săvârșit din nou violență domestică în privința acesteia, și anume la 19 mai 2021, aproximativ în jurul orei 23.00, aflându-se la domiciliu în XXXXXX, XXXXXX, unde locuiește împreună cu concubina sa Drangoi Olesea, cu care, în corespundere cu prevederile art. 133¹ Cod penal, este membru de familie, acționând cu intenție, în urma unui conflict apărut între el și concubina sa, fiind vizibil în stare de ebrietate alcoolică, profitând de poziția sa dominantă în familie, dorind să-și impună superioritatea față de concubina sa Drangoi Olesea, precum și dorind de a dirija permanent acțiunile ultimei, având un comportament agresiv, manifestat fizic și verbal, a manifestat violență psihică asupra lui Drangoi Olesea, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, prin înjurări și insultări în privința acesteia, precum și a lovit-o pe ultima cu palma peste față, provocând în așa mod stări de tensiune pentru a o înfricoșa pe victima Drangoi Olesea, cu scopul de a o impune pe ultima să-și schimbe comportamentul, și a submina împotrivirea acesteia, acționând în asemenea mod în scopul impunerii voinței și controlului personal asupra victimei Drangoi Olesea, în rezultat ultimei fiindu-i cauzate suferințe psihice și fizice.

Instanța a reținut că inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată și i-a încadrat acțiunile în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, ca violență în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.

3. La **29 martie 2022**, procurorul în Procuratura raionului Cantemir, Alexandru Pulbere, a declarat apel, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată, în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, pedeapsa de 3 luni închisoare. Conform art. 87 Cod penal, pedeapsa de 110 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, stabilită prin sentința din 17.06.2021, să-i fie înlocuită cu 27,5 zile

închisoare și în baza art. 84 Cod penal, a-i stabili pedeapsă definitivă de 4 luni închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că la momentul pronunțării sentinței, inculpatul nu a executat pedeapsa aplicată prin sentința din 17.06.2021 și, în temeiul art. 87 Cod penal, pedeapsa cu 110 ore muncă neremunerată în folosul comunității urmează a-i fi înlocuită cu 27,5 zile închisoare, iar potrivit art. 84 Cod penal, prin concurs de infracțiuni și nu prin cumul de sentințe după cum este indicat în sentință, deoarece infracțiunea a fost comisă în luna mai 2021, înainte de condamnările din 17.06.2021 și 10.12.2021, prin cumul parțial, a-i stabili pedeapsă definitivă sub formă de 4 luni închisoare, cu executare.

Totodată, pentru data de 24.02.2022 a fost stabilită ședința pentru pronunțarea dispozitivului sentinței, care însă nu a avut loc din cauza că judecătorul a fost implicat într-o altă ședință de judecată, fiind amânată pronunțarea, fără înștiințarea părților, pentru data de 03.03.2022.

La data de 03.03.2022, sentința a fost pronunțată fără participarea procurorului și fără citarea acestuia.

La data de 14.03.2022 în adresa Procuraturii raionului Cantemir a parvenit sentința de condamnare a inculpatului și în temeiul art. 234 Cod de procedură penală, apelul urmează a fi repus în termen.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 19 mai 2022, a fost respinsă cererea privind repunerea în termen a apelului, iar apelul a fost respins ca fiind depus peste termen.

Instanța de apel a constatat că potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Excepție de la regula dată este reglementată în dispoziția art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Astfel, sentința a fost pronunțată în ședință publică pe 03 martie 2022, iar apelul procurorului a fost depus abia la 29 martie 2022, cu depășirea evidentă a termenului legal de atac prevăzut de lege, acesta solicitând repunerea în termen a apelului pe motiv că sentința din 03.03.2022 a fost pronunțată în lipsa procurorului, iar, de facto, a recepționat-o abia la data de 14.03.2022.

Conform art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15.02.2022, cauza a fost examinată cu participarea părților, inclusiv a procurorului, deliberarea și pronunțarea sentinței fiind stabilită pentru data de 24.02.2022, ora 16.50, care însă nu a avut loc la acea dată din motiv că judecătorul a fost implicat în examinarea demersului privind aplicarea măsurii preventive, sentința fiind pronunțată la 03.03.2022 și expediată procurorului la 10.03.2022.

Prin urmare, afirmațiile procurorului că a recepționat sentința abia la data de 14.03.2022 nu înlătură condițiile de depunere a apelului în sensul respectării termenului care curge din momentul pronunțării sentinței, mai mult că procurorul a indicat în apel că a recepționat sentința la data de 14.03.2022, adică în interiorul termenului de atac care a expirat la data de 18.03.2022, respectiv, a avut timp pentru a contesta sentința în termenul prevăzut de lege, cel puțin în termen de 4 zile putea fi înaintat un apel preliminar care, ulterior, ar fi fost completat.

Însă, procurorul nu a atacat sentința în termenul prevăzut de lege, argumentele acestuia că sentința a fost pronunțată în lipsa sa și a recepționat-o pe data de 14.03.2022, fiind irelevante, deoarece, în circumstanțele în care cauza a fost examinată inclusiv cu prezența procurorului, termenul de atac curge din momentul pronunțării sentinței și nu poate fi calculat din momentul recepționării sentinței.

Deși procurorul a recepționat sentința în interiorul termenului de atac și a dispus de suficient timp în vederea exercitării căii de atac, nu s-a conformat termenului legal pentru a o contesta, or, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este depus peste termen.

Totodată, este de obligația părților de a se interesa de rezultatele cauzei penale, fapt reiterat și în cauza Van Harn v. Germania, nr.7557/03 din 11.09.2007, unde Curtea Europeană a reținut că ține de obligația părților de a întreprinde toate măsurile necesare întru protejarea drepturilor acestora de acces la instanță. Iar în cauza Ponomariov v. Ucraina, Înalta Curte a reținut că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

Deci, sunt nefondate argumentele procurorului că declararea apelului la 29.03.2022 se justifică prin faptul că a recepționat sentința din 03.03.2022, la data de 14.03.2022, iar termenul de contestare a început a curge din data recepționării. Or, procurorul a recepționat sentința în interiorul termenului de atac și urma să întreprindă toate măsurile necesare în vederea respectării dreptului de a o contesta în termenului stabilit, iar afirmațiile acestuia nu constituie motiv întemeiat în vederea exercitării în termen legal a căii de atac, deoarece procurorul a avut la îndemână toate pârghiile legale de a depune apelul în termen. Astfel, procurorul, recepționând sentința din 03.03.2022, la data de 14.03.2022, urma să depună un apel preventiv în vederea respectării termenului legal de atac, dispunând de 4 zile până la expirarea termenului, ziua limită fiind 18.03.2022.

Termenul de apel este un termen procesual legal, durata acestuia fiind stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă apelul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Însă, nu au fost stabilite careva motive întemeiate care ar justifica cererea privind repunerea în termen a apelului și ar face posibilă repunerea apelului declarat de către procuror în termenul legal de atac, or, acesta, recepționând sentința la 14.03.2022 avea suficient timp de a se încadra în termenul de atac de 15 zile din

momentul pronunțării sentinței 03.03.2022 - 18.03.2022, însă nu și-a exercitat acest drept, fapt ce atrage decăderea lui din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, potrivit formalismului legii procesual-penale, având un caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Totodată, prin admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal, pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situația net dezavantajoasă, în raport cu partea adversă.

Iar repunerea în termen a apelului, în lipsa unor motive întemeiate, va duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice, și anume, al principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești ce ar duce la încălcarea dispoziției art. 6 CEDO.

Deci, termenul de declarare a apelului împotriva sentinței din 03.03.2022, a fost omis de către procuror din circumstanțe care îi sunt imputabile.

La fel, potrivit pct. 6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție pentru modificarea și completarea Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din data de 12 decembrie 2005, Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel, în cazul în care termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 402 Cod de procedură penală este depășit, adică apelul este declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, instanța de apel este obligată să soluționeze chestiunea privind repunerea în termen a apelului. Dacă întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, apelul urmează a fi respins ca tardiv, fără judecarea fondului.

Or, apelul procurorului nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, nefiind invocate motive temeinice care ar determina omiterea termenului de atac, astfel că repunerea apelului în termen ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CEDO (cauza Ghirea v. Republica Moldova), urmează a fi interpretat ca încălcarea principiilor securității raporturilor juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din CEDO - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În consecință, apelul urmează a fi respins ca fiind depus peste termen.

5. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, declară recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul invocă că sentința a fost pronunțată în ședință publică pe data de 03 martie 2022, iar apelul procurorului a fost depus abia la 29 martie 2022, cu depășirea evidentă a termenului legal de atac prevăzut de lege, însă în apel a solicitat repunerea în termen a apelului pe motiv că sentința din 03.03.2022 a fost pronunțată în lipsa procurorului și a recepționat-o abia la data de 14.03.2022.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15.02.2022, cauza a fost examinată cu participarea părților, inclusiv a procurorului, deliberarea și pronunțarea sentinței fiind amânată pentru data de 24.02.2022, ora 16.50, care însă nu a avut loc la această dată, din motiv că judecătorul a fost implicat în examinarea demersului privind aplicarea măsurii preventive, iar ședința de judecată din 24.02.2022 a fost amânată fără citarea părților pentru alt termen și fără a le aduce la cunoștință citația sau data următoarei ședințe, nici prin poștă, nici prin intermediul altor mijloace de comunicație, la materialele dosarului lipsind careva informații și dovezi privind comunicarea părților despre numirea unei alte ședințe.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată, sentința a fost pronunțată la 03.03.2022 și expediată în adresa procurorului la data de 10.03.2022, pe care acesta a recepționat-o abia la data de 14.03.2022, ce înlătură condiția de depunere a apelului în sensul respectării termenului, care curge din momentul pronunțării sentinței, or, procurorul a indicat în apel că a recepționat sentința la data de 14.03.2022, respectiv, avea timp de a contesta sentința în termenul prevăzut de lege, 15 zile, din momentul recepționării. Altfel, apelul putea fi considerat ca depus peste termen în cazul în care procurorul i s-a adus la cunoștință despre altă dată a deliberării și pronunțării sentinței.

Potrivit art. 319 alin. (1), (2), (3), (5) Cod de procedură penală, judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sunt legal citate și procedura de citare este îndeplinită. Neînștiințarea părții în instanța de judecată nu împiedică examinarea cauzei dacă în instanță s-a prezentat avocatul ales sau avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat, care a luat legătura cu partea reprezentată. Partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene. În cazul în care judecata se amână, martorilor, experților, interpreților și traducătorilor prezenți li se aduce la cunoștință noul termen de judecată. Când judecata se desfășoară în continuare, părțile și ceilalți participanți la proces nu se mai citează.

Articolul 331 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală prescrie că, în cazul în care cauza nu poate fi judecată din motivul neprezentării în ședință a uneia din părți sau a martorilor ori din alte motive întemeiate, instanța, în urma consultării părților, decide amânarea ședinței și dispune părții obligate să prezinte probe să ia măsurile respective pentru asigurarea prezenței persoanelor care nu s-au prezentat și pentru asigurarea judecării cauzei la data fixată de instanță. La luarea hotărârii privind amânarea ședinței, președintele numește data, ora și locul ședinței, iar părțile și persoanele prezente la această ședință sunt obligate să se prezinte la data numită fără a fi citate suplimentar. Hotărârea instanței privind amânarea ședinței se adoptă prin încheiere motivată, care se consemnează în procesul-verbal al ședinței.

Astfel, noul termen de judecare stabilit pentru data de 03.03.2022, nu era cunoscut părților la data de 24.02.2022 și nici anterior. Ședința din 24.02.2022 nu a

fost lucrativă și alt termen de judecată ulterior nu a fost adus la cunoștință părților, lipsind și o încheiere motivată de amânare a ședinței de judecată din 24.02.2022.

Respectiv, citarea legală și cerințele pentru amânare potrivit regulilor stipulate la art. 319 și art. 331 Cod de procedură penală nu au fost respectate.

Argumentul instanței de apel că procurorul, ca parte în proces, era obligat să se intereseze despre hotărârea adoptată este nefondat. Or, citarea legală prevede o anumită procedură prevăzută la art. 319 Cod de procedură penală. Mai mult, potrivit certificatului anexat la materialele cauzei, ședința din 24.02.2022 nu a avut loc din motiv că judecătorul a fost implicat în examinarea demersului privind aplicarea măsurii preventive și alt termen de judecare nu este indicat.

Astfel, la etapa după 24.02.2022, inclusiv până la deliberare, după aceasta și pronunțarea sentinței cauza a fost judecată în primă instanță fără citarea legală a unei părți.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 3), 6), 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, clar definite și raportate la dispozițiile concrete din art. 402 - 403 Cod de procedură penală (*pct. 5. din decizie*), se reține că potrivit circumstanțelor reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind tardivitatea apelului declarat de avocat, în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, potrivit art. 338 alin. (1), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, partea dispozitivă a hotărârii motivate se pronunță în ședință publică. Conform art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. Potrivit art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Potrivit art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive

întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei.

Potrivit jurisprudenței naționale, conform art. 403 CPP repunerea în termen a apelului reprezintă mijlocul procesual prin care titularul dreptului de apel, care nu a putut declara apel din cauze independente de voința lui, este repus în dreptul din care fusese decăzut după expirarea termenului de apel. Repunerea în termen se operează doar având prezente două condiții cumulative: a) întârzierea a fost determinată de motive întemeiate: calamitate naturală, accident, boală ș.a., pe care apreciindu-le, instanța de apel va constata dacă situația invocată de apelant constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării apelului; b) apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Prin începerea executării pedepsei se înțelege prima zi de reținere a persoanei în cazul pedepsei privative de libertate. Admiterea repunerii în termen produce efectul apelului declarat în termen. În caz contrar, apelul va fi respins. Repunerea în termen este o prerogativă a instanței de apel, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 7. - 8.*).

Conform jurisprudenței CtEDO, exigența de publicitate a deciziilor nu trebuie neapărat să ia forma unei lecturi în voce a hotărârii în cazul când hotărârea este publicată, înmănată sau expediată părților. De la data pronunțării hotărârii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac. Același fapt este prevăzut și de legislația autohtonă (*Hotărârea în cauza Sutter vs. Elveția*).

Deci, termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării sentinței (*Recomandarea Curții Supreme de Justiție, nr. 37, cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal*).

În această consecutivitate se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, sentința integrală a fost pronunțată, în condițiile legii, la **03 martie 2022** în lipsa procurorului, care a participat la judecarea cauzei (*f.d. 130-136, 138, vol. I*), iar potrivit scrisorii cu numărul de ieșire 271 din 10.03.2022, acestuia i-a fost expediată copia sentinței din 03.03.2022 (*f.d. 154, vol. I*).

Astfel, termenul de 15 zile de declarare a apelului a expirat la sfârșitul zilei de **21 martie 2022**.

Totodată, apelul procurorului a fost înregistrat la Judecătoria Cahul, potrivit ștampilei, pe **29 martie 2022**, adică peste termenul prevăzut de lege și instanța de apel întemeiat l-a respins ca fiind tardiv (*pct. 3., 4. din decizie, f.d. 157, Vol. I*).

Se observă că instanța de apel în mod argumentat, just și conform jurisprudenței naționale, a constatat că întârzierea menționată nu a fost determinată de motive întemeiate, cum ar fi calamitate naturală, accident, boală ș.a., or, procurorul recepționând sentința la 14.03.2022 avea suficient timp de a se încadra în termenul de atac de 15 zile din momentul pronunțării sentinței, iar repunerea în termen fiind prerogativa doar a instanței de apel (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 7. - 8.*).

Prin urmare, în speță nu sunt întrunite condițiile prescrise în art. 403 Cod de procedură penală, adică că întârzierea ar fi fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei.

Totodată, în cererile de apel și de recurs lipsesc careva motive ce ar fi confirmat omiterea termenului de atac – apelul, în vederea circumstanțelor de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voința titularului dreptului de apel (calamitate naturală, accident, boală, etc.).

În sensul vizat, sunt irelevante și argumentele de drept și de fapt specificate în recursul ordinar că: „...citarea legală și cerințele pentru amânare potrivit regulilor stipulate la art. 319 și art. 331 Cod de procedură penală nu au fost respectate...”, deoarece prevederile normelor vizate se referă strict la procedura judecării fondului cauzei penale, a cercetării judecătorești, dar nu și la cea de pronunțare a dispozitivului sentinței motivate.

Este de menționat că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Rezultă că, termenul de apel este un termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea acestui termen (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, pct. 6.*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea instanței de apel cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 19 mai 2022, în privința inculpatului Mocănaș Vasilii XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 02 decembrie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico